

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ARHIVELE NAȚIONALE

Nr. ANB-6973-R-2022

Conexată cu ANB-7305-R-2022

Data: 01.08.2022

Ex. unic

București

Se transmite prin e-mail

Sediul social - Bd. Regina Elisabeta nr. 49, sector 5, București, cod postal 050013, Telefon : 021/303 70 80, int. 34728, Fax: 021/760 50 75

Adresă de corespondență - Str. Leaota nr. 2A, cod poștal 061476, sector 6, București

e-mail: control@arhivelenationale.ro www.arhivelenationale.ro

Ref: *Asigurarea accesului nerestricționat la documentele administrate de Arhivele Naționale,*

C ă t r e

Societatea de Studii Românești

Prin Dr. Roland Clark

clarkr@liverpool.ac.uk

Ca urmare a petițiilor Dvs. adresate Ministerului Afacerilor Interne, respectiv Ministerului Culturii, transmise spre soluționare Arhivelor Naționale unde au fost înregistrate sub nr. ANB-6973-R-2022/12.07.2022, conexate cu solicitarea adresată instituției noastre înregistrată sub nr. ANB-A-1793-R-2022/08.07.2022, vă informăm că au fost analizate aspectele semnalate ce țin de competența instituției noastre și vă comunicăm, punctual, următoarele:

Problema semnalată: **acordarea accesului egal și nerestricționat la documentele deținute de Arhivele Naționale**, având în vedere faptul că art. 24 al Legii 182/2002 prevede că *«nu pot fi clasificate, ca secrete de stat, informații, date sau documente „în scopul ascunderii încălcărilor legii, erorilor administrative, limitării accesului la informațiile de interes public, restrângerii ilegale a exercițiului unor drepturi ale persoanelor sau lezării altor interese legitime” și nici documentele referitoare „la o cercetare științifică fundamentală” care nu au o legătură justificată cu securitatea națională”»*.

La nivelul Ministerului Afacerilor Interne, structura abilitată cu interpretarea actelor normative în vigoare¹, precum și cu reglementarea condițiilor de acces la documentele care conțin informații clasificate este Direcția Generală de Protecție Internă.

În susținerea celor menționate mai sus, exemplificăm prin a preciza faptul că, în urma unor verificări efectuate de către reprezentanții DGPI la structuri teritoriale ale Arhivelor Naționale, au fost retrase de la cercetare dosare care, potrivit foilor de folosire aflate în unitățile arhiviste,

¹ *Legea nr. 182/2002 cu modificările și completările ulterioare, respectiv H.G. nr. 585/2002 cu modificările și completările ulterioare*

fuseseră accesate anterior de cercetători. Cu acest prilej, Direcția Generală de Protecție Internă a reiterat faptul că scoaterea informațiilor clasificate de sub incidența reglementărilor protective prevăzute de lege se realizează stricto sensu, prin declasificarea acestora, modalitatea fiind stabilită de Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin H.G. nr. 585/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În considerarea faptului că darea în cercetare a documentelor clasificate, create anterior anului 1989 și aflate în depozitele Arhivelor Naționale, nu ar putea prejudicia siguranța națională, apărarea țării, ordinea publică sau interesele persoanelor de drept public ori privat, facem cunoscut faptul că **Arhivele Naționale au inițiat, în cursul lunii iunie a.c., un proiect de hotărâre de Guvern privind declasificarea unor informații clasificate**, cuprinse în documente ce aparțin Fondului Arhivistic Național (FAN). De îndată ce situația juridică a acestor documente va fi clarificată prin Hotărârea de Guvern precizată anterior, aceste restricții vor putea fi eliminate.

Problema semnalată: **promovarea unei noi legi a arhivelor care să garanteze accesul public și egal la toate fondurile administrate de Arhivele Naționale, în conformitate cu recomandarea nr. R (2000) 13 a Consiliului Europei**

În ultimii 15 ani instituția noastră a avut deja două tentative de modificare a Legii Arhivelor Naționale conform modelelor și recomandărilor europene.

Începând cu anul 2018, Arhivele Naționale au inițiat și promovat proiectul Legii Arhivelor (PL-x 31/2019), aprobat de Guvernul României, la data de 31.10.2018. Ulterior, la data de 06.02.2019, proiectul de act normativ a fost adoptat tacit de Senat, în calitate de primă cameră sesizată. În data de 11.02.2019, a fost prezentat Biroului Permanent al Camerei Deputaților, unde a fost aprobată procedura de urgență solicitată de Guvernul României. La nivelul Camerei Deputaților, proiectul Legii arhivelor a primit aviz din partea Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, Comisiei pentru muncă și protecție socială, Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului, precum și de la Comisia pentru tehnologia informației și comunicații. Pentru legislatura parlamentară din perioada următoare este prevăzută activitatea de întocmire a unui raport comun la nivelul Comisiei Juridice și Comisiei de Cultură din Camera Deputaților.

Schimbările preconizate în proiectul de lege urmăresc o mai bună gestionare a domeniului arhivistic, conturarea clară a patrimoniului protejat de stat, delimitarea responsabilităților între sectorul public și cel privat, consolidarea statutului Arhivelor Naționale ca autoritate unică în domeniu și a arhivelor în general, ca element esențial de identitate și instrument al bunei guvernări.

Problema semnalată: **trecerea Arhivelor Naționale în subordinea Ministerului Culturii (Standardul internațional pentru arhive este că Arhivele Naționale sunt fie autonome, fie aflate în subordinea Ministerului Culturii sau echivalentului acestuia)**

Propunerea Dvs. a fost reținută și vă asigurăm că aceasta va fi analizată sub aspectul oportunității transferului de autoritate către un alt minister sau funcționării Arhivelor Naționale ca instituție autonomă, având în vedere atribuțiile sale în privința administrării, supravegherii și protecției speciale a documentelor cu valoare istorică.

Problema semnalată: **obținerea unei finanțări adecvate pentru a permite arhivelor să își îndeplinească atribuțiile prevăzute de lege.**

Potrivit H.G. nr. 1376/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Arhivelor Naționale, cu modificările ulterioare, directorul Arhivelor Naționale are calitatea de ordonator terțiar de credite sub directa coordonare a ordonatorului principal de credite (Ministerul Afacerilor Interne). Arhivele Naționale, în baza nevoilor identificate, formulează proiecte de buget multianuale, estimări bugetare, precum și suplimentări ale fondurilor alocate pe fiecare an, însă atribuirea sumelor se face în funcție de mai mulți factori, printre care menționăm numărul de indicatori aprobați în plată.

În consecință, considerăm că factorii de conducere ai Arhivelor Naționale, prin solicitări bugetare corect transmise structurilor ierarhice superioare și prin accesarea constantă de fonduri europene, și-au îndeplinit și își îndeplinesc atribuțiile ce le revin la nivelul lor de competență.

Cu stimă,

DIRECTOR,
Dr. Cristian ANITA
Dir. Adj. ANITA *AVĂZESCU*

**Șef Serviciu Control, Analiză,
Sinteză și Politici Publice,**

Georgeta ANGHEL